

REDAKCIJA
IR
ADMINISTRACIJA:
ANCHORENA 85, DEP. A.
BUENOS AIRES.
RAŠTUS PRAŠOMA SIŪ-
STI REDAKCIJOS VAR-
DU.

BALSAS

LEIDŽIA ARGENTINOS LIETUVIŲ SPAUDOS B-VĖ
"BALSAS".

"LA VOZ"
SEMANARIO LITUANO EN LA REPUBLICA ARGENTINA.

PRENUMERATA
METAMS
ARGENTINOS
\$ 4.00 M.N.
LIETUVOJE IR KIUR
\$ 2.00 U.S.A.
Pinigus prašoma sių-
sti Administracijos
vardu:
Anchorena 85, Dep. A

III 53.

BUENOS AIRES, S. VASARIO 1929.

III METAL.

TELEGRAMOS LIETUVOJE

PARYŽIUJE numirė Rusijos caro dėdė Nikolaj Nikolajevič. Su juo drauge numirė Rusijos monarchistų viltis monarchiją atsteigti.

JUGOSLAVIJOS ministerių kabine- tas sugriuvo. Kroatų vadas Machek ruošia perversmą. Jugoslavijos ne- ramumai sujudino visą Europą.

LIETUVOJE visi nusistebėjo iš Ru- sijos Litvinovo ir Latvijos valdžios vedamą derybų dėl "Litvinovo taikos pakto" pasirašymo. "Valstybė, kurį pasirašė Cellogo pakta, negal pasi- rašyti Litvinovo pakta", - sako te- legramos iš Lietuvos.

BOLIVIJOS valdžia paskelbė demo- bilizaciją savo kariuomenės. Tuomi skaitoma Bolivijos-Paragvajaus kon- flikto pasibaigimas.

SKAITYKITE IR PLATINKITE "BALSĄ".

KUOŠIAMASI MINĖTI
6-TA VASARIO.

I Lietuvos Konsulo p. J. Skin- klo kvietimą minėti Vienuoliktas metines Lietuvos Nepriklausomybės sukaktuves atsiliėpė visos tos lie- tuvių darbininkų organizacijos, ku- rios brangina Lietuvą ir savo kai- po lietuvių vardą.

Sausio 5 d. Lietuvos Konsulate įvyko pasitarimas, kuriam pirminin- kage p. Konsulas, o dalyvavo atsto- vai nuo "Vilniešių Sąjungos" (Al. Vaicikėnas), nuo "Kultūros Būrelio" pirn. P. Jasiukynas, nuo "Balso" B-vės P. Paliukas, nuo "Lietuvos" A. Kairys, nuo Laisvamanių Sąjun- gos B. Balčiūnas, nuo "B", adm. St. Stabinskas, "Balso" redaktorius K. Morkus ir kiti.

Iškilmų rengimo komisijon iš- rinkta Jasiukynas, Kairys, Paliu- kas, Stabinskas ir Steponaitis.

Jau nusamdyta "Vorwaerts" salė. (Kin con 1111). Iškilmės įvyks VA- SARIO 23 d., 8 vv. Bus pastatyta "aušros Sūnus", duota gera koncerti- nės programa etc.

Kas save skaito lietuviu, tas at- silankys. Pasirodysime, kad ir mes turime valstybę, kad ir mes minime jos nepriklausomybės sukaktuves!

"LIETUVOS" draugijos piknikas įvyko San Isidro sausio 20 die- na. Ketvirtadalis pelno skiriama "Balso" naudai. Važiuosime visi.

V a l d y b a.

"BALSŲ" DRAUGAI,

"Balso" draugų eilėg didėja nepaprastu smarkumu. Mūsų paren- gimus lanko visa susipratę Lietu- viai darbininkai, nes tik "Bal- sas" eina tikra lietuvišku demo- kratijos ir kultūros keliu.

Štai pastaroji "Balso" valn- rienė, kur nebuvo renkamos au- kos ir visi svečiai maloniai pra- leido laiką sutikdami Naujus Me- tus davė "Balsui" gryno pelno apie \$ 50.00.

Antras "Balso" piknikas San Isidro sausio 6 d. davė pelno apie \$ 40.00, nors nė aukos ne- buvo renkamos ir buvo pasamdy- tas didelis dūdų orkestras, ku- ris visą dieną linksmino balsio- čius La Platos paupyje. o triu- gi išlydėjo ir parlydėjo su mu- zika. "Todo el mundo" stebėjosi, kad lietuviai gali surengti tokį milžinišką ir kultūringą pikniką.

Iš Meksikos kolonijos Mexico City, draugai rašo kolektyvį laišką ir dėkoja "Balso" administra- cijai už prisistatus parikiūrėjimui "Balso" numerius. Draugas J. Kalnietis prisistatė 20 dolarių ir prašo siuntinėti po 10 egz. kiek- vieno "B", Nr. platinamui.

Štai tik ką gavome visą eilę naujų metinių prenumeratų 1929 metams. Jų tarpe pažymėtini se- kanti draugai:

Ignas Stankaičius iš Sanchez, Justinas Lukša iš San Nicolas, Antanas Valčiūnas iš Las Rosas, Jonas Valčiūnas iš Avellanados ir Justinas Vaičiūnas, apart prenu- meratų prisistatė dar po \$ 1.00 aukų "Balso" naudai. Folikas Mi- ka iš Lietuvos, Stasys Okas iš Villa Saboya, Vladas Okas iš Ro- kiškio, Karmėly, Henrikas Dziubin- skas iš Buenos Aires, V.M. Stul- pinas iš Chicago, Juozas beris- ta iš Isle Maciel, Elzbieta Len- gvaitė iš Fiores, Antanas Žukau- skas iš Piñeyros, Bronius Strake- laitis iš Victoria, Pebras Remei- kis iš Piñeyro, Bronius Paštuolis iš Nueva Campaya, p-lė Marytė Zir- baitė iš Buenos Aires asmeniškai lankėsi redakcijoje, užsiprenu- meravo "Balso" metams ir aukavo "Balso" naudai \$ 5.00.

Garbė draugams remiantiems kultūrinį ir gentinos Lietuvių darbininkų darbą.

Iš Bolivijos rašo, kad atle- liauja į Buenos Aires lietuviai gladijatorių Leonas Mažeika ir Povilas Rutkis.

PILVIŠKIUOSE plėšikai apiplė- šė stoties bufetą. Pasigrobė visas prekes, gėrimus ir 100 litų pini- gais.

VIEKŠNIUOSE ūkininkai labai su- sirūpino dėl naderliaus pasekmių. Rašo kolektyvius prašymus valdžiai prašydami pašalpos ar paskolų, nes badas jau į akis žiuro. Daugelis rengiasi apleisti ūkes ir keliauti Pietų Amerikon.

JONAVCS bravorninkai: Cesleris, Taubmanas, Markas, Sikmanas, Šaf- fas (pastarasis akuzo valdinin- kas) apkaltinti įvairiems termi- nams sulėti ir sumokėti valstybei pusą milijono litų, kuriuos jie įvairiais būdais iš valstybės pavogė. Kaltinami 3 žydai ir du lietuviai. Da typai be pilietybės. Klausta 80 liudininkų, kurių tar- pe viena jauna žydaitė pasisakė tvismui, kad ji esanti ateistė.

MAŽEIKIŲ policija areštavo va- da plėšikų gaujos, operavusios Šiartinėje Lietuvos dalyje, Aleks- andrą Barauską, pabėgusį iš Ulmer- gės kalėjimo. Suimti ir jo sebrai Aleksas Stungalis, Kazlauskas ir Marijona Stungalytė. Pas plėšikus rasta aukso ir sidabro daiktų 6000 litų vertės.

BIRŽIŲ apskrityje, apie Germa- niškį, katėje Apasšios pusėje, prie Nemunėlio krantų, - taip bai- siai pabjūrę keliai, kad ūkininkai negali visiškai iš namų išvažiuoti.

SVIESTAS Lietuvoje labai pa- brango: pernai už pirmos rūšies 1 kilogramą sviesto mokėjo 8 lt. 80 ct., o šiais metais mokama 9 lt. 20 ct. "Pieno Centras" visoje Lietuvoje turi 200 pieninių ir kas met išgabena Anglijon, Vokietijon ir Čekoslovakijon po kelis šimtus tūkstančių kilogramų sviesto.

LIETUVOJE yra 300 kooperatyvinių pieninių ir 10 privatinų. Pienas dabar Lietuvoje naudojamas kultū- riniai būla.

TELŠIŲ Karo Komendantas, Apskri- ties Valgyba ir Taryba, Apskritis Agromoma ir "Žemaitukis" pasiuntė žemės ūkio Min. prašymą, kad vie- ton numatytų 3 šimt. tūkst., ductų apskričiai: paskolos bent 750,000 lt.

TIRKŠLIŲ pilietis K. Januškevičius nu- težstas 4 metams sunkiųjų darbų kalė- jimo už pabėgimą iš kariuomenės.

KARIUOMENĖS Teismas nubaudė 6 metams s.d. kalėjimo B. Grigonį už pabėgimą iš Lietuvos kariuomenės Lenkijon. Grįžęs jis norėjo išsiimti vidaus pasą ir tapo sulaikytas.

KAZLŲ RŪDOS stotyje traukinys nurjo- vė abi kojas konduktoriui Andriui Sku- čui, paeinančiam iš Garliavos, kaimo Pa- girių. Nelaimingasai mirė gruodžio 2 d.

TAURAGĖS miškų uredijos, Eičių giri- ninkas Budvilaitis staiga mirė širdies liga.

RADVILIŠKYJE sulaikytas ir patalpin- tas kalėjiman pilietis Jauckas, kursai falsifikavo Indrijoniškio bažnyčios metrikus ir kitus dokumentus,

ALSĖDŽIUOSE mokytojas A. Burneikis įvedė klases apie žemės ūkį, kas gyven- tojams labai patinka. Tai dar mažai yra Lietuvoje mokytojų tokia gera iniciaty- va.

KARO STOVIS Lietuvoje manoma pakei- sti sustiprinta apsauga.

KIPRAS PETRAUSKAS, buvęs Petrogradc Marinsko Teatro premjeras ir Lietuvos operos įkurėjas, labai pasekmingai gas- troliuoja Ispanijoje. Barcelonos opere- je jis dainavo vadovaujančią rolę "Sadko" ir "Kniaz Igor". Visos Europos spaudai Petrauskas visuomet pasisako lietuvis esąs.

VILNIUJE iš Laikinojo Komiteto iš- stotys Šlapelis ir Karazija, kurie nesu- tiko su kitų Komiteto narių nusistatymu tuluose politiniuose klausimuose.

ŠIAULIUOSE piktadariai nužudė Jieva Šepetienę, 60 metų amžiaus ir jos tar- naitę Šlapinskaitę, Stoties gatvė Nr. 8, p.m. Policija jieško piktadarių, ku- rie jais nužudė plėšimo tikslu.

VIEVIRŽENUOSE piktadaris peršovė poli- cininką Bidinę, kada pastarasis nak- ties laike paklausė jo paso.

SKAITYKITE IR PLATINKITE "BALSĄ".

APŽVALGA

PERTEISTAS NOREIKOS NUŽUDYTOJAS.

Lietuvos laikraščiai praneša, kad antras Kariuomenės Teismo sąstatas porteisė Lietuvos Tautininkų Partijos Centro Komiteto pirmininko adv. Liūdo Noreikos nužudytoją kapitoną Okulič-Kazariną. Vieton 1 metų tvirtovės dabar Okulič-Kazarinui priteista 3 metai sunkiųjų darbų kalėjimo ir atimta karininko teisės.

KLERIKALŲ SPAUDA LIETUVOJE BANKRUTUOJA.

Nustūmus kunigus nuo valstybinio vairo ėmė hankrutuoti klerikalinė spauda Lietuvoje.

Kauno "Darbininkas" rašo, kad Kaune sustojo ėjusi kunigų leidžia - ma "Vienybė", o Panevėžyje subankrutavo "Panevėžio Balsas".

Dabar Lietuvoje geriausi laikai tautininkų spaudai: Juos ir cenzūra švelniau glamonėja ir pinigėlių jiems lengviau ateina.

Lietuvoje pasilaiko normaliai valstiešių liaudininkų "Lietuvos Žinios", esdekų "Socialdemokratas" ir kiti darbininkiški laikraščiai, kuriuos palaiko patys susipratę Lietuvos darbininkai.

JUODOSIOS IR RAUDONOSIOS DAVATKOS.

Amerikos lietuvių dienraštis "Naujienos" pradėjo derybas su Y.M.C.A. organizacija, kad lietuvių jaunimas gautų laisvesnį įėjimą naudotis tos organizacijos sporto salėmis, gimnastikos klubais, knygynais etc.

Rodos kas gražesnio galėtų ir būti? Bet tai labai nepatiko lietuviškiems išgamoms: komunistai ir klerikalai pradėjo už tai "N-nas" kelioti. "Naujienos" rašo:

"Atrodo, joguei klerikalai ir komunistai pabugo, kad jiems gali būti pagadintas biznis. Mat, klerikalai tempia jaunuolius į savo bažnytines organizacijas, o komunistai bruka vaikams Maskvos bibliją ir už ją "švietim" darbą gauna "peidė" iš savo bosų. Iš darbar staiga "Naujienos" ketina ateiti ir paveržti jiems tą biznį!

Sekančiame apžvalgos straipsnyje, "Jie visur vienodi", "Naujienos" mini Argentinos liet. išgamų parsišlavimą Maskvai ir šokinėjimą prieš "Balsą".

"AMERIKOS LIETUVIS" BANKRUTAVO.

Kelioliką metų ėjęs Worcester, Mass. savaitraštis "Amerikos Lietuvis" sustojo ėjęs. Jo leidėjas p. Mikas Palčanavičius, kaip rašo kiti laikraščiai, pasišalinė iš Worcesterio nuo kreditorių, kurių jis daug turėjo užėmęs statyti naują namą.

"Amerikos Lietuvis" aiškies pakraipęs neturėjo. Buvo "laisvamaniškas", buvo tautiškas, o paskutiniiais trimi metais buvo grynai fašistinis.

MIRĖ BOKSO KARALIUS.

Floridos kurorte, Miami, mirė pasaulinių boksininkų tėvas, promotorius, Tex Rickard. Apie jo mirtį spauda plačiai rašo, nes jis lengvai uždirbdavo milijonus.

TRAINOS "GARSE".

Brazilijos lietuvių savaitraščio "Garso" redaktorius p. A. Zauka pasitraukė, kaip jis rašo, materialiu sunkenybių dėlei. "Garsas" dabar tą laikraštį redaguoja nepasakytas, bet rodos, kad p. ... Larina arba kapitonas Majus.

"Garsas" labai smarkiai ginčijasi su savo laikyvu "Pietų Amerikos Lietuvių"; kaltina tą laikraštį už piršingą Brazilijos žemių lietuviams. Ypač tonka p. Kiršteiniui ir p. Rūšikiui. Bet pats "Garsas" taipgi apsidėi per pildytas kolonizacinių biznių skolbimus.

LIETUVA APKRAUNO IR SKOLOHIS.

Caro valdžia buvo pridariusi daugybę skolų. Amerikos, Anglijos, Francijos kapitalistai ir valdžios, negalėdamas atgrūti skolų iš Rusijos caro valdžios paveldėtojų - bolševikų, nori atsigrūbti kailiu tų valstybių, kurios atsiretė nuo bolševizmo ir sutvėrė savo nepriklausomas respublikas buržuaz Rusijos caro valdytose teritorijose.

Užsienių kapitalistai apskaitliavo, kad Lietuva, Latvija, Estonija, Lenkija ir Rumunija galinčios atkoti bent 20% visų pasaulidusios caro valdžios pridarytų skolų.

Caro intonias paskolonis Lietuvos žmonės nosincudojo, jei noskrityti tai, kad iš tų pinigų buvo peranos nagaikos Lietuvos žmonių plėkimui. O dabar "nažųjų tautų draugai" nori išplėsti iš Lietuvos milijonus dolerių! Kapitalistų apetitams nėra nė ribų nė gėdos. Jie žaidžia su ugimni...

KUNIGAI VERČIA LIETUVOS VALDŽIĄ.

Telegramos iš Lietuvos praneša, kad Lietuvoje labai stiprėjanti opozicija diktatoriškai Smetonos Voldemaro valdžiai.

"Deutsche La Plata Zeitung" rašo, kad gausi žinių iš Berli no, būk Voldemarą nuverstį labiausiai stengiasi Lietuvos kunigai, kurie nepatenkinti tuoni, kad jiems prvesta vieta prie nobodus altoriaus, o atimta iš jų sviotiškos valdžios vadžios.

Krikščionys demokratai padarė savo partijos suvažiavimą ir išsireiškė prieš Voldemarą. Jie norinti įvesti kunigų diktatūrą.

Tokios žinios iš Lietuvos del to atneina, kad greitu laiku turi prasidėti garsi lašinių byla, kurioje krikščionys vadai kaltinami apvogine valstybės daugelyje milijonų litų. Grupavičius jau užsienyje, o Josiukas, Draugelis, Mikšys ir kiti br. dar. ir ūkininkų sąjungos žmonės laukia teismo. Kuniginiai žmonės kitais išrovėnikais revoliucijos nokeltų.

IŠRADĖJŲ KOMITETAS.

Amerikos lietuvių tarpe pasitaiko nemažai išradėjų. Kad apginti išradėjų interesus nuo falsifikatorių, Chicagoje susitvėrė Išradėjų Komotetas su S.A. Zoppu ir A. Kazlausku pryšakyje.

LIETUVOS UNIVERSITETE STUDENTŲ SKAIČIUS DIDĖJA.

Iki šių metų lapkričio mėnesio 20 d. buvo insiregistravę Lietuvos universitete 3921 studentas. Manoma, kad iki š. m. pabaigos, skaičius pasieks per 4000 studentų.

KAI P GYVENA KOMUNISTAI.

"Ūkininko Balsas" rašo: "Daugelis Vokietijos komunistų vadų parašė atvirą laišką Kominternui, kur pasipiktinę protestuoja prieš Kominterną už kyšininkų slėpimą. Esą Vokiečių komunistų vadas Telmanas buvo išteisintas nežiūrint to, kad jis atvirai kyšininkavo ir vogė Kominterno lėšas. Toks Kominterio elgimasis iššaukė s komunistų darbininkų pasipiktinimą ir jie grąsina išstosią iš Komunistų Partijos.

Vokiečių Komunistų Partija serganti sunkia liga ir jai bus galas, jei Kominternas nepakeis s savo taktikos. Esą s pastebėtas didelis Partijos narių sumažėjimas. Nuo 1927 metų gruodžio mėnesio, lygi 1928 m. birželio mėn. iš vienos tik Berline organizacijos išstojo 6000 žmonių.

Brandleris pareiškė, kad paskutiniuoju laiku dori žmonės bėga iš Komunistų Partijos, kurioje viešpatuoja "sodomas". Vagia, pinigų eikvotojai, paleistuviai, slėpdamiesi už Kominterno pečių galutinai iškrikdė partiją ir pagimdė jaunųjų komunistų chuliganiškumą. Reikalinga griežta ir skubi partijos operacija, kad visas partijos organizmas nebutų užkrėstas gangrena.

Brandler taip pat protestuoja prieš Kominterno pataikavimą komunistų jezuitizmui ir veidmainingumui. Jis nurodo, kad SSSR atstovybė savo puotomis ir rautais pagarsėjo visoje Vokietijoje ir socialistai tuomi bado komunistams'akis, vadindami juos "SSSR" buržujų tarnai".

Reiškia, visur tas pats: iš Argentinos lietuvių "komunistų" tarpo taipgi pasitraukė visi doresni žmonės, nes "vadai" pešasi už surenkamus liet. darbininkų pezus.

KUNIGAI NESISKAITO BAZNYČIOS TARNAIS.

"Lietuvos Aidas" skaitome korespondenciją iš Joniškio, kur pasakytas, kad kun. Kerzonas bažnyčioje po pamokslų skūndėsi, būk kunigai negauna algų.

Klebonas Kerzonas dabar aiškina, kad jis kalbėjęs tik apie bažnyčios tarnus, o ne apie kunigus.

"L.A." pastėbi, kad nekurių diocozijų kunigai nusiskundžia, kad jie iš Valst. Iždo mokamų algų visai nematę, tik pasirašę jas gavę. Kai kur kunigai stačiai esą pareiškiama, kad iš jų algų dabar esanti daroma priverstina paskola Katalikų Veikimo Centro naudai, kuri galėsianti būti jiems grąžinta, kai krikščionys demokratai būsią valdžioje.

Reiškia, valdžios pinigais rengiasi nuverstį valdžią.

K O R E S P O N D E N C I J O S . &

Kaip Atsibuvo Antras "Balso" Piknikas.

Apie 400 gražiausios lietuvių publikos iš Buenos Aires, Avellaneda, Dock Sud, Palermo, Urquiza, Lanus, Boca, Barracas, Pinedo, Pompeya etc., etc. suvažiavo į "Balso" pikniką San Isidro, sausio 6, 1929. Simniškio dūdy orkestras puikiai griežė, o gražus jaunimas šoko ratelius ir moderniškus šokius, Linksminosi nuo 8 v. r. iki 6 v.v.

Satkausko bufetas puikiai dirbo. Sausų ir akacijų pavėsiuose šeimynos ir grupės vašinosi iš namų atsiveštais kepsniais ir stipriais vyriškais bei saldžiais moteriškais lašais.

Keturi specialistai fotografai visą dieną fotografavo mūsų grupes. Publika ėmė atminčiai fotografijas, kad visuomet atsimiti taip retai įvykstantį tokios rinktinės publikos pikniką.

Tai buvo tikra pasilsio diena. Fotografijoje galima matyti daug tų mūsų draugų, kurie vieng kartą "Balso" parengimą aplankę visuomet atsilanko. Bet matėsi ir pirmą kartą atsilankiusių šeimynų ir pavienių panelių ir vaikynų. Kitose mūsų pikniko fotografijose matėsi virš 100 gražių ponų ir panelių.

Dalyvavo keli lietuvių draugai inžinieriai svetimtaučiai ir gėrėjosi lietuvių pikniku ir tais rengėjų rūpestingai iškabintais užrašais pakelėse, rodančius kelią į "Picnic Lituanco" - "Balso" Piknikas".

Ponas Jonas Jocabaitis lietuvių pikniką aplankė pirmą kartą per 14 metų, iš 17-čia išgyventų metų. Jis gėrėjosi balsiečių parengimu ir stebėjosi Lietuvos jaunimo pažanga.

Dalyvavo abiejų liet. šoferių mokyklų direktoriai pp. Smitai su grupėmis draugų.

Laikraštyje būtų permaža vietos, kad dalyvius ir geriausius mūsų draugus surašyti. Pažymėsiu, tik ką iš fotografijų pažiūru iš gerb. šeimynų tarpo: p. Neniškiai, Skinkiai, Pilkauskai, Paliukai, Korėvai, Horodničai, Vaitekūnai, Balčiūnai, Preskienai, Černiauskai, Selmistraičiai, Kielai, Bandžiai, Staniukynai, Kuraičiai, Kasperai etc., etc.

Jeigu už šokius būtų skirtos dovanos, tat Joe reikėjo skirti netik jaunoms, gražioms minėtoms ponitėms, bet ir panelėms: Skinkaitėi, Debesaitytei, Žarelytei, Mikalauskaitėi, Šikšnytei, Šlušnaitei, Rožytei, iš Urugvajaus Marytei, Indulaitėi, Dulskaitėi, Staniukyniutei, Čišelytėms ir taip toliau, ir taip toliau. Bet užtat dovanų prisilošė visi kas tik norėjo ponios Paliukienės sumaniai paruoštoje lotarejoje.

Išsiliejo La Plata.

Apie 6 v.v. taip pakilo La Platos vanduo, kad daugeliui piknikų teko skirstytis. "Balso" pikniką taip pat pasiekė: kas pasiskubino, nuėję sausas, bet užsilikusios teko bristi keliais ir takais, nos užiančios La Plata bangos nepaprastu smarkumu pripildė visas žemesnes vietas.

Nors diena nebuvo karšta, bet prie bufeto, jau tik keliems pasilikus, dalykai įkaito. Girdisi dialogas:

— Tu bolševikas, tat ko atlindai į fašistų pikniką?

— O tu taipgi bolševikas, tai ko tu čia?

— Aš švedinis, mes leisim kitą laikraštį, o rytojiesiai visi vė...

— Nejudink bufetą, ba kad duosiu...

Buvo gražus juoko, kaip "draugučiai" braidė iki kelių, o paskui iki juostai ir iki kraujo darė bokso repeticijas. Dažjė iki pažasty atvėso.

"Balso" piknikui norėjo pakenkti senbernis Pašiškevičius, plačiai išdalinę, šventajoniškų plakatus tai dienai. Bet tik jis vienas stovėjo ant apsemto kupsto, o visi katalikai ir buvę bolševikai dalyvavo "Balso" piknike. — Santalikiškis.

K A S M U M S R A Š O M A .

KAS NESTATO TAS JU GRIAUNA.

Gvome laišką iš Berisso, nuo p. Varno. Kaip charakteringa, dedame raidė raidėn, kaip jis parašytas:

"Gerbama balso redakcija Nors suskaušmu turiu pranešt Kad aš bu damas Kataliku Negaliu remt laisvamiško laikraščio Nes tuomi prisidėte pre griovimo Katalikibus Nes Kas nestato tas ju griauna. taijgi man laikrašti B. malnekit sulaijkit.

Su pagarba P.Varnas Berisso"

REDAKCIJOS PRIERAŠAS:

Mes visuomet sakėme, kad fanatiški katalikai ir bolševikai eina išvien: Vieni traukia Maskvon, kiti Romon. Neturinčios ribų išsigimusių bolševikų atakos prieš lietuvių ir nuosirdus pil. Varno laiškas tai dar kartą patvirtina.

Bet piliečiui Varnui mes norėtume viena pastebėti, o būtent: religija yra vienas dalykas, o klerikalizmas visai kitas dalykas. Kas tai moka atskirti, to katalikiški jausmai niekuomet "Balse" nagalėjo būt išeiti prie dabartinės Redakcijos. Religija kenčia tuomet, kuomet jai ima atstovauti toki "apaštalai" kaip Danyšys, religija žmonėse naikina jos "atstovų" Romos ir kitokių sektų religinių biznierių makinacijos. Mes gi visiškai nesikišame į religinius žmonių jausmus, ar tai būtų jie katalikiški, ar protestoniški, ar budistiniai, ar kitoki.

Fanatiku garbinamos religijos yra žmonių padaras ir dar gal "griešnesni", negu tie, iš kurių religiniai atstovai maitinasi ir turtus krauna. Klerikalizmas tai bažnytinių dešpotų politika — religijos pagelba valdyti, žeminti, išnaudoti tikinčių žmonių. Prieš klerikalizmą mes kovojame ir kovosime, nors tai fanatikams ir nepatiktų, nors jie laiki n a i nuo mūsų darbo atsiskirti, bet susipratę jie prie mūsų grįš jau be fanatizmo ir gėdysis to tamsumo, kuriame pasidavę prabyla prieš tuos, kurie tik tyrė kultūros darbą dirba, nesikišdami į atskirų žmonių religinius insitikinimus.

"Kas nestato, tas ju griauna" — kunigų tamšoliams skelbiamas "argumentas".

Religija, tikėjimas, žmogus gali "statyti" tik savo sielon ir savo sąžinien. O jei prisiminsime katalikizmo bažnyčios dogmas ir tose bažnyčiose skelbtus "Dievo prisakymus", tai matysime, kad ta katalikybė, kurią taip gaudžiai ir iškalbingai skelbė kunigai Lietuvos kuzelniose prieš 30 metų — apie pasnykus, apie "dešimtinę bažnyčiai šventai atiduok" apie kryžių žemę gulimus ir apie stacijas keliaisėjimus, apie asablyvus mylasnikus ir taip toliai, ir kada tu neseniai praėjusių laikų katalikybė sulyguosime orie dabartinės, prie sumoderninamos prisitaikant prie žmonių ūpo ir kultūros laipsnio, tai pamatysime, kad ne kas kitas, o patys kunigai tą "religiją" sugriovė. Tais ir kitokiais frontais jie ją ir dabar griauna. Taigi savo protestą pilietis Varnas geriau ddesgotų savo klebonui, o ne mums. Visų tautų klebonai tarnauja Romos troštui, jį tukina, jį ir griauna. Mes gi religijos dalykuosna nesikišame.

Redakcija

ROSARIO DE SANTA FE.

Baikime Ginčus.

Iš Rosario būtų visuomet labai daug visuomenei idomių dalykų parašyti iš vietos lietuvių gyvenimo, bet gaila, kad mes daugiau rašėme apie ginčus, kurie plačiai visuomenei visai neįdomūs, o mažai apie patį mūsų gyvenimą.

Taigi aš siūlau baigti ginčus, ir prižadau prisidėti prie bendro kultūros darbo. Bet, mano nuomone, būtų geriausias ginčų baigimui fofktorius, jeigu buvusi "Lietuvos" skyriaus vadovybė, kuri persikrikštino į kultūrininkus, kad ji paaukuotų "Balsui" tą išdą, kuris "Lietuvos" skyriui virstant į kultūrininkus buvo pas "Lietuvos" kasininką, o paskui perėjo į kultūrininkų globą.

Manau, kad dėl šio dalyko niekas nesipriešins, o tuomet "Kultūros" organizacija šia tikrai įgaus didelės visuomenės simpatijas.

J. Š v a m b a r i s .

A T K E L I A V O I Š L I E T U V O S .

Mums pranešama, kad atkeliavo iš Lietuvos ir apsilankė P. Mislario kontoroje sekanti lietuviai:

Pranas Kazlauskas, Antanas Petrauskas, Jonas Grigaliūnas, Antanas Matulis, Stasys Janulis, Marijona Baublienė, Jurgis Vizgaitis, Stasys Damijonaitis, Jonas Linda, Eduardas Grimas, Vanda Dargelienė, Juozas Gudavičius, Petras Valentas, Alfonsas Velečkis, Juozas Zeikis, Ignas Antanaitis, Kazys Arlauskas, Antanas Kubilius, Juozas Laukys, Veronika Lelešiuotė, Apolonija Sinkvičiūtė, Juzė Paulekytė, Antanina Baldytė, Uršulė Rurštalytė, Janis Kekutis, Jonas Poeszus, Juozas Predelis, Pranas Dulkė, Pranas Krisikaitis, Juozas Urbonas, Karolius Morkūnas, Antanas Guobis, Onytė Dulkaitė, Bronė Germonaitė, Anelė Artmonaitė, Kazys Poškus, Jonas Dobusas, Genovaitė Petrusėvičienė. (Bus daug)

V I L N I E Č I A I S E K A S I .

Vilniečių Sąjungon jau prisirašė ir susimokėjo nustatytus mokesčius šie gerbiami Vilniaus Krašto lietuviai:

Martynas Mačėnas, Jonas Lekevičius, Povilas Uogelė, Albertas Lukšėnas, Aleksandras Vaičekėnas, Boleslovas Šaltis, Bronislovas Šaltis, Peleksas Pašūnas, Povilas Šaltis, Albertas Skrebutėnas.

Jau pirmiau užsirašę mūsų tikrieji nariai yra:

Antanas Kairys, Juozas Belinis, Pranas Vaičekėnas, Alfonsas Burokas, p-lė Pranė Pošūnaitė, p-lė Valeckaitė ir daug kity.

A T S I Š A U K I M A S :

L I E T U V O S I R A M E R I K O S L A I K R A Š Č I Ų R E D A K C I J Ų , K N Y G Ų L E I D Ė J Ų I R V I S Ų K I T Ų G Y V E N A N Č I Ų V I L N I E Č I Ų P R A Š O M E M U S N E U Ž M I R Š T I , B E T A T S I L I E P T I Š I U O M I A D R E S U :

P. A . V . L . D . S . " P I E T Ū S " , C A L L E C U R A P A I T I 3 0 5 0 , V A L . A L S I N A , B U E N O S A I R E S , A R G E N T I N A . P A Ž Y M Ė K I T E K A D M E S O R G A N I Z U O J A M Ė S : P A L A I K Y K I T E M Ū S Ų D V A S I Ą !

V A L D Y B A .

P I Æ E Y R O , P . C . S .

Perspėjimas merginoms pribūnančioms iš Lietuvos.

Gerbiamoji "Balso" Redakcija, malonėkite suteikti vietos sekančiam aprašymui.

Pribuvus iš Lietuvos p-lei Onai Dumbliauskaitei ją patiko tokis pat skurdas, kaip ir kitas Lietuvos mergaites. Būnant jai be jokių lėšų, mano prašymu, ją maloniai savo butan priėmė gerb. ponai Lukšiai. Šeiminkė pati gulėjo ant žemės, o nelaimingai emigrantei savo lovę užleido.

Bejieškant per laikraščius darbo jai suradome tarnystę pas tulą italą Maneną.

Aš, p. Vladas Dubickas ir kiti lietuviai žinome, kaip buvo sutarta \$30,00 mėnesiui. Už kiek laiko a plankius Onytę ji sakėsi, kad yra patenkinta, nes žmonės yra geresni negu ji manė Argentinon atvažiavusi sutikti.

Išbuvus porą mėnesių jai sumokėjo algą, bet paskui šeiminkas sako, kam tu pas save laikysi, — dar gali kas pavogti, geriau padėk pas mane, dabar aš namą remontuoju, tai ir pinigai reikalingi, o tu u viatiek, — kada reikės — gausi atgal.

Septynis mėnesius Onytė negavo algos. Šeiminkas reikalavo, kad ateičiau aš ir tas kitas lietuvis, tai sumokės. Kuomet nuėjome, tai sakė, kad sumokės tada, kada Onytė panorės iš čity namų išeiti. Tuomet šeiminkui tapo pasakęta, kad ji šiandien pat norinti išeiti ir prašo jai atmokėti už 7 mėnesius po 30 pezu, taigi viso laibe 210 pezu.

Šeiminkas tuomet liepė kalbėt su šeiminke. Šeiminkė, nenorėdama sumokėti, emė išsisukinėti, kad jai ši tarnyba nepatiko. Jai šia pat buvo paaiškinta, kad nepatinkantis žmogus nereikia laikyti 7 mėnesius. Jeigu buvo gera dirbti darbu, tai tegul būna ir gerai skaitomasi ir atsiteisiama. Bet pasivaidinome ir vistiek atsisakė mokėti, sa kydami, kad jie nesibijo ir t. t.

Tuomet su pagelba p. F. Stalio rašio nuėjome prie darbo inspektoriaus, o paskui ir Avellaneda teisme reikalas atsidūrė. Nors italas labai sukosi, bet vistiek teismas priteisė, kad būtų atmokėta Onai Dumbliauskaitei 210 pezu, kuriuos ji yra uždirbusi.

Italas nesutiko mokėti ir padavė apeliaciją į vyresnį teismą, į La Plata.

La Platon važiuoti jįsai pasamdė advokatą. Onytė taipgi buvo priversta imti advokatą ir surado vieną, kuris pasiėmė gynti jos bylą už trečdali jįs esamo pas italą uždarbį, t.y. už 70 pezu.

La Platos teisme teisingas Onytės reikalavimas tapo patvirtintas. Tokiu būdu Onytė gauna tik du trečdaliu iš savo uždirbtų pinigų, nes vienas trečdalis teko advokatai. Ir tuos pinigų Onytė negauna iškart, bet tik po 50 pezu į mėnesį.

Tai matote gerbiamieji, kokion padėtin atvykę iš Lietuvos panelės šia patenka. Liko menki uždarbio centavai ir tuos pačius gauna tik tada, kaip šeiminkas, sulyg teismo nuosprendžio, moka. Netikėkite "geradariams"!

M y k o l a s S i p a v i č i u s .

V I L N I E Č I Ų V E I K I M A S A R G E N T I N O J E .

P r o t o k o l a s N r . 1 .

Gruodžio 16 d., 1928 m. atsibuvo pirmas visuotinas Pietų Amerikos Vilniečių Lietuvių Darbipinkų Sąjungos "P i e t ū s" susirinkimas, Calle Curapaiti 3050, Buenos Aires dalyje "V. Alsina".

Susirinkime dalyvavo virš 30 lietuvių iš Lenkų užgrobtos mūsų viltijos.

Susirinkimą atidarė ir gražiai paaiškino šios organizacijos reikšmę ir reikalingumą visuomenėje drg. Martynas Mačėnas. Pabriežė valdybos atsakomybę; narių teises ir pareigas ir t.t.

Priimta sekanti susirinkimo dienotvarkė:

- 1.-Valdybos rinkimas;
- 2.-Sąjungos organizavimas;
- 3.-Nario mokesnis;
- 4.-Įvairūs įnešimai ir sumanymai.

Į prezidiumą vienbalsiai tapo išrinkta:

Pirmininkas — Juozas Belinis; Sekretorius — Martynas Mačėnas. Pirmininkas perskaitė dienotvarkę, kuri vienbalsiai tapo priimta.

Sąjungos pirmininku vienbalsiai tapo išrinktas Aleksandras Mačėnas; Vice-pirmininku — Povilas Uogelė; Sekr. — Martynas Mačėnas; Revizijos Komisijon — Jonas Lekevičius, Juozas Belinis ir Povilas Šaltis.

Sąjungos organizavimą nutarta vesti su tikru atsidavimu ir laikraštis "Balsas" pasiskirtas Sąjungos organu. Nario mokesnis nustatytas 50 centavų mėnesiui. Mokesnis mokamas nuo 1 d. sausio, 1929 metų.

Juozas Belinis, Povilas Uogelė, M. Mačėnas ir kiti kalbėjo del reikalingumo rengti Vilniečių Vakarelis, kuris bus taip greit surengtas, kaip tik Sąjunga padidės narių skaičiumi.

Susirinkimo pirmininkas: Juozas Belinis, Sekretorius: M. Mačėnas.

V I L N I E Č I A I L I E T U V I A I A R G E N T I N O J E .

Sunkių aplinkybių verčiami turėdami aplėisti savo numylėtą kampelį, kuriame esame gimę ir augę, kur mus motinėle pramckino tos numylėtos kalbos. Klekvienu savo gimtoji kalba yra brangiausia!

Bet svetimųjų jungas atėmė iš mūsų laimę sava kalba kalbėti, savo gimtoje vietoje kaip tėvynėje jausis, netekome laisvės ir tapome priversti svetur emigruoti.

Išsiblaškėme po visus pasaulio kraštus. Bet daugiausia mūsų brolių vilniečių — patekome Argentinon. Čia mums taip pat ne pyragai, bet čia bent yra laisvė ir mes laisvai galime į savo Sąjungą organizuotis, susieiti, dirbantis visuomeninėje ir kultūrinėje dirvoje. Taigi draugai ir draugės spieskimės į vieną stiprią Vilniečių Sąjungą, kuriai yra duotas vardas "Pietūs", nes mes organizuojamės Pietų Amerikoje, o mūsų mintyse vistiek senas Vilnius stovi.

Mūsų Sąjunga neturės jokių agentų. Ji yra grymai lietuviška, stovinti aukščiau už visokių partijų interesus. Mes turime dirbti del naudos, garbės ir apšvietos mūsų visuomenės, bei stiprinimo mums taip brangios lietuviškos dvasios. — V a l d y b a .

VIETINĖS ŽINIOS

BAISI TRAGEDIJA.

Sausio 6 d. viename viešbutyje prie Viamonte ir 25 de Mayo įvyko baisi lietuvių šeimos tragedija: La Prensa, Critica, Calle, Razon, Republica, Ultima Hora pilni žinių ir paveikslų apie lietuvius Petrą Švarcą ir jo žmoną Maria Valanską. Šiai šeimai sėdint viešbučio kabinete atėjo 3 jauni vyrai, taipgi lietuviai. Besikalbant vyras pavadinė žmoną viršun į savo kambarį, kur nuėjęs suvarė 4 šuvisius į žmonos kėdę. Sužeista žmona policijai nė niekam kitam nesakė pavardžių tu 3 vyru, kurie laike šaudymo iš viešbučio per langą išbėgo, žmona nuvešta Fernandes ligoninėn mirė, o nužudęs ją vyras per aukštą ir per kitą namą pabėgo. Liko šeimos bagažas ir paveikslai. Policija darbuojasi išaiškinti šią tragediją. Švarcai paeina iš Kauno, o į Buenos Aires buvo atvykę, rėdos, iš Rosario. Žmogžudžio paveikslas tilpo Critikoje 7 d. šio mėnesio.

GAVOME DAUG ŽINIŲ IŠ LIETUVOS.

"Balso" Redakcija gavo daug labai įdomių žinių iš Lietuvos nuo savo korespondentų. Sekančiame "Balso" Nr. patalpinsime. Taigi nepraleiskite nė vieno "Balso" numerio neskaityti.

KULTŪRININKAMS.

Sausio mėnesio 27 d., 4 val. p.p. "Balso" Redakcijos būte šaukiamas visuotinas Buenos Aires Kultūros Būrelio narių susirinkimas. Dienotvarkėje numatoma valdybos ir revizijos komisijos rinkimai. Kviečiami atsilankyti netik nariai, bet ir visi kultūros darbai prijuošiant lietuviams.

L a i k i n o j i VALDYBA.

ESU BAITĖS ŠOFERIŲ AKADEMIJĄ IR NORIU GAUTI DARBĄ VALDYTI AUTOMOBILIŲ S. R. B. P E T R A U S K A S, DONATO ALVARES 859, BS. AIRES.

NAUJIENA ! NAUJIENA ! NAUJIENA ! NAUJIENA !

LIETUVIŲ ŠOFERIŲ AKADEMIJA:

Ca lle P i n z o n 1335, Barracas. U. T. 21—1022.
Tai didžiausia Pietų Amerikoje ir vienintelė kuri garantuoja DIPLOMĄ. Pamokas duoda europiečiai ir vietiniai diplomuoti technikai specialistai su naujausio modelio lengvais ir sunkiais geriausios rūšies automobiliais. — Lietuviai, naudokitės proga, nes Jūs čia naudositės didžiausiomis nuolaidomis šioje teisingiausioje tos rūšies įstaigoje. Baigusioms pas mus mokslą mes pagelbstime išgauti dokumentus. Nepamirškite, kad tai vienintelė mokykla, kuri duoda pamokas Buenos Aires miesto centre.
Mokinioms valandos nuo 8 rytė iki 22 valandai nakties, taip pat ir šventadieniais. — agencija suradimui šoferiui darbo neapmokama. Insidėmėkite mūsų mokyklos antrašę ir parašykite mums laišką arba užėikite asmeniškai, o mes visus patenkiname ir išmokiname.

LIETUVOS KONSULATAS. PRANEŠIMAS:

Lietuvos Konsulatas praneša piliečių žiniai, kad dar neužsiregistravusieji privalo registruotis, prisiunčiant Konsulatui sekančias žinias: vardas, pavardė, gimimo vieta, paso numeris, kada ir kur pasas išduotas. Registracija atliekama nemokamai. Paso pratęsimas kainuoja tikrai \$2.50.

Insidėmėkite ir praneškite savo draugams Lietuvos Konsulato antrašę:

Calle Anchorena 28

Buenos Aires

DENTISTAS MEK. S. ŠTAPINSKAS

baigęs Buenos Aires Dentistų Akademiją, priima visokius dantų darbus. Dirba dantis iš porceleno, aukso, platinos ir t.t. Aukso dantys nuo \$8.00 m.n. Priimu analizus kraujo ir šlapimo. Peršviet. Rentgeno spind. Calle Anchorena 85, Dep. "A" Buenos Aires

APTEIKA "ASTER"

CHEMIKO-FARMACEUTO

MANUEL PODOLSKIO

Gerai ir pigūs vaistai ir kosmetikos dalykai. Priimu visokius analizus pigia kaina. Reikale praša u atsilankyti sulys šio adresu:

Calle Gorriti 4300 U. T. 71, Palermo 0221

ANTANAS BANDYS

BATŲ DIRBTUVĖ

JEIGU DAR NEBUVOTE, TAT

PRAŠOME UŽEITI:

CALLE ANCHORENA 85, D-to. A
ATIDARYTA GERA

ST. ŠTABINSKO Didelis Lietuvių Knygynas "DAINAVA"

CALLE ANCHORENA 85 - BUENOS AIRES

Didelis Lietuviškas Knygynas "Dainava" yra vienintelė vieta kur galima gauti visos naujausios laidos lietuviškos knygos, nes šis knygynas tai yra atstovybė svarbiausių Lietuvos ir North Amerikos lietuviškų knygy-ny. Taipgi yra savo laidos puikiausių laiškų giminėms ir draugams. Knygynas veikia nuo 8 iki 12 val. kasdien ir nuo 6 iki 9 val. vakaro.

F. Missler O. m. b. M.
EVENON
Representante: O. HENZE
Buenos Aires San Martin 666
-PIGIAUSIAS IR GREIČIAUSIAS PINIGŲ PERSIUNTIMAS
UŽ PASKUBINTAS PERLAIDAS TELEGRAFU TIK \$2.50
LAIVAKORTĖS
LIETUVON IR IŠ LIETUVOS
Įstaiga atidaryta nuo 8 iki 19 val., išskiriant šventadienius.

VIEŠBUTIS IR RESTORANAS RYGA

EDUARDO HOFFMANNO

25 de Mayo 674-676

Buenos Aires

U. T. 0599 Retiro

MŪSŲ VIEŠBUTIS VISŲ LIETUVIŲ MYLIMAS IR

LANKOMAS. ATEIKITE IR TAMSTA, VISI PATENKINTI.

JEIGU NORITE GAUTI GERESNI DARBĄ,

tat iškirpkite iš "Balso" šį mūsų skelbimą ir prisiųskite mums, o mes ducsime Jums 50 pamokų važinėjimo automobiliumi už \$75.00 ir Tamstos tapsite šoferiu. Mūsų Mokyklos diplomas užtikrina Tamstai gero darbo gavimą.

Teorijos ir vairavimo pamokas mes duodame lietuvių, ispany, vokiečių, rusų ir lenkų kalbose. Turime naujus ir puikius lengvus ir sunkius automobilius pamokoms. Savininkai: Jonikas ir Šmitas. Rašykite: Calle VIEYTES 1789, Barracas, Buenos Aires U. T. 21, Barracas 0265

LIETUVIŠKA TIENDA, BAZAR IR YUGUETERIA

Pirmutinė tokios rūšies lietuvių prekybos įstaiga Pietų Amerikoje. Yra žaislų, vyriškų ir moteriškų baltinių, pančiakų ir kitokių smulkmėny. Viskas pirmos rūšies ir parduodama pigiomis urmo kainomis. Prašome atsilankyti ir pasirinkti kas kam reikalinga.

Mūsų krautuvė randasi po šiuo adresu:

CALLE SAN ANTONIO 657

BARRACAS, BUENOS AIRES

LIETUVIŠKAS KNYGYNAS DOCK SUDE!

Jeigu Tamsta norite pasiskaityti gražių apysakų arba nusipirkti moksliškų knygų sau arba savo draugams dovanas padaryti, tat prašau atsilankyti mūsų knygyne, o būsite patenkinti gražių knygų pasirinkimu. Taipgi turime daugybės rūšių meiliškų ir patrijotiškų laiškų.

JONAS BERISTA, Savininkas

Calle Espejo 1442

Dock Sud (Isla Maciel) Buenos Aires

DOMĖSI! DOMĖSI!

A. VISOCKIS

DIPLOMUOTAS SIUVEJAS

Siuvu rūbus iš puikiausių angliškų medžiagų nebrangia kaina. Taisau ir atnaujinu (prosavoju) rūbus savo dirbtuvėje visiems mūsų apilinkės lietuviams. Atsilankykite, reikalui esant.

VILLA DIEGO, F. C. R. a P. B.

Jeronimas Koreiva

Petrapiilio Imperatoriškos Akademijos diplomuotas siuvejas. Jau visi Buenos Aires lietuviai pažino, kad mano darbas yra puikiausias ir pigiausias. Jei norite, kad Jūsų kostiumą visi pagirty — užsisakykite pas mane.

Štai mano adresas:

Calle GARIBALDI 1319

Boca, Capital

JUAN YACUBAITIS

ASTURIAS
BAR

RESTAURANT

25 DE MAYO 299 U. T. 33. Avenida 3414

BUENOS AIRES
BAR

GRAN ORQUESTA

SARMIENTO 264 U. T. 33. Avenida 1698

LIETUVIAI, APLANKYKITE PUIKIAUSI SAVO TAUTIEČIO BARĄ.